

Кун мавзуси

ГЛОБАЛ ИННОВАЦИОН ИНДЕКС — ИННОВАЦИОН ТАРАҚҚИЁТ ЎЛЧОВИ

**Ўзбекистон 2030 йилга бориб, Глобал инновацион индекс баҳолаш
рейтингидаги етакчи 50 та давлат қаторидан ўрин олади**

Бошланиши 1-бетда

— Глобал инновацион индекс давлатларнинг инновациян ривожланниш дарасини баҳоловчи умумбашарий тадқиқот бўлиб, илк бор Франциянинг INSEAD халқаро бизнес мактаби томонидан ишлаб чиқилган. Ҳозир Глобал инновацион индекс 80 та кўрсаткичдан иборат бўлиб, иктисодий ривожланишин турли босқичидаги мамлакатларнинг инновацион тараққиётини тавсифлайди. Шунинг учун мазкур индекс иккни гурух кўрсаткичларининг ўртасида кўйиматидан келиб чиқиб хисобланади, — дейди Иброҳим Абдураҳмонов.

— Биринчи гурух инновацияларни жорий этиши учун мавжуд ресурслар ва шароитлар — институтлар, инсон капитали ва тадқиқотлар, инфраструктура, ички бозор ва бизнеснинг ривожланниш дарасиши киради. Иккинчи гурух эса инновацияларни жорий этишида эришилган амалий натижалар — технология ва билимлар иктисодийтинг ривожланниши ҳамда ижодий фаолият натижаларини ўз ичига олади.

Шу йилнинг 2 сентябрь куни Жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти ва Корнелл университети томонидан Глобал инновацион индекс рейтингининг навбатидаги — “Инновацияни ким молиялаштиради?” номли 13-сони ёзолн қилинди. Ҳар йилнинг 24 июнда ёзолн килинниш ачынашга айланган нашр пандемия таъсирида одатдагидан кечроқ тақдим этилди.

— Жорий йилда дунё мамлакатларининг инновацион фаолияти динамикасида қандай ўзгаришлар кузатилди?

— Глобал инновацион индекс 2020 йилда ўтказган тадқиқотлар пандемия шароитида инновацияларга ахраталидиган молиявий маблуглар мидори кескин камаётганини кўрсатди. Иккинчидан, ушбу молиявий тақиличи, асосан, янги ташкил этилган фирмалар, фаолияти илмий тадқиқотга ўйнайтирилган ва тез ривожлананган стартап компаниялар хамда тараққий этаётган иктисолада эга мамлакатларга таъсир килиши қандай этилди.

Мамлакатимизни индекс рейтингига кириши ва мавжуд муммомларни тизимилик ижорий ҳал этиш учун ўтган ўйни 29-31 октябрь кунлари “InnoWeek.uz-2019” инновацион foялар ҳафталиги доирасида Жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти

рекордни ташкилотларни ўтказилди. Ушбу инновацияларни тизимилик ижорий ҳал этиш учун ўтган ўйни 29-31 октябрь кунлари “InnoWeek.uz-2019” инновацион foялар ҳафталиги доирасида Жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти

хисобида; АКТ ва бизнес моделни яратиш; ўқиши, математика ва илм-фандо баҳолаш — PISA (бўй кўрсатик бўйча ўзбекистон 2024 йилда баҳоланади. Агар Иктисодий хамкорлик ва тараққиёт ташкилоти талабларида ўзгариш кузатилса, ўзбекистон 2021 йилда ҳам танловда синов тарикасида эмас, балки ҳақиқий иштирокчи бўлиб қатнашиши мумкин) кабиларни мисол келтириш мумкин. Бу маълумотларниң ишботи олинини рейтингдаги ўрнини кўтаришига шубҳа йўк.

Учинчидан, самарадорлик, яъни чиқиши субиндексида 2020 йилги кўрсаткичимиз паст даражада, яъни 118-ўринда. Бунинг сабаби шуки, мазкур кўрсатик бўйча баҳо 3 йиллик фаолиятнинг ўртасида қийматига караб хисобланади. Баҳоланки, индекснинг бўйлиги кўрсаткичимизда шундай индекснинг 2020 йилда баҳоланади. Агар Иктисодий хамкорлик ва тараққиёт ташкилоти талабларида ўзгариш кузатилса, ўзбекистон 2021 йилда ҳам танловда синов тарикасида эмас, балки ҳақиқий иштирокчи бўлиб қатнашиши мумкин) кабиларни мисол келтириш мумкин. Бу маълумотларниң ишботи олинини рейтингдаги ўрнини кўтаришига шубҳа йўк.

Кепгусида янги маълумотларнинг кирилиши ҳамда 2019-2020 йиллардаги инновациян ўсили суръатларининг хисобига олинини ўзбекистон учун катта имкониятлар тақдим этиди. Айниқса, мамлакатимизда олий таълимга камровиниң кенгайлиши, ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси доирасида университетлар сифатини оширишга каратилган чора-тадбирлар, тадқиқчилик кўпаяётгани, аёл-қизлар учун олий таълимга яратилётган имкониятлар, мамлакатда кластерлар сиёсатига алоҳида ўзбекистон тадқиқчилик институтлари, мамлакатда инновацияларни тараққиётни көрсатишадиган маддий ишчиларни маҳаласи, маҳсулотларни ишлаб чиқариш имконияти ҳамда мавжуд инновацион инфраструктура мухоммададиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал инновацион индексда ўз мавқеени сақлаб, рейтингда юкориша кўтарила оладими?

— Инновацион ривожланган мамлакатлар сафига кириш катор ислоҳотларининг амалга оширилишини назарда тутади. Буар инсон капиталига қаратилган инвестицияларни ошириши, им-фан ва технологияларни ривожлантириш, конун устуворлиги ва хусусий мулкни ҳимояниш, жаҳон иктисолидига интеграциялашув ва саноатлашувнинг ўсишидир. Юртимизнинг кейинги йилларда Глобал инновацион индекс рейтингинида янада юкориша ва, албатта, 2030 йилга бориб, илгор 50 мамлакат каторида жой эгаллашадиган касб этади.

— Ўзбекистон кейинги йилларда ҳам Глобал иннов

Наим КАРИМОВ,
академик

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жорий йилнинг май ойида пойтактимизда барпо этилган Адиблар хиёбонида мамлакатимиз зиёлларни, шоир ва ёзувчилар, жамоатчилик вакиллари билан учрашиб, "Адабиёт халқнинг юраги, элнинг маънавиятини кўрсатади. Бугунги мураккаб замонда одамлар қалбига йўл топиш, уларни эзгу мақсадларга илҳомлантириша адабиётнинг тасирчан куичдан фойдаланиш керак. Ажодлар меросини ўрганиш, буюк маданиятизига муносиб буюк адабиёт яратиш учун ҳамма шароитларни яратамиз", дега таъкидлаган эди.

Дарҳақат, пойтактимиздаги Адиблар хиёбони бугун табаррук масканлардан бирлашган айланди. Ёш авлод вакиллари у ерда бўлиб, буюк ажодларимиз ҳаёти ва фаолияти ҳақида янада чукурорк билимга эга бўлмоқдадар. Хиёбондаги буюк адибларимиз орасида Ойбек шам бор.

30-60-йилларда яшаган кишилар учун Ойбек нафакат улуг адаби, балки авлиеви сифат инсон сифатидаги ҳам тасаввур уйғотган эди. Уларнинг бу тасаввурлари Ойбекнинг курганилари, билганилари, асарларининг биттасини ҳаммада кандирмай ўйнанлари, муборак кўлини ушлаб, юраги тафтини сезганлари туфайли шакланган эди. Ва улар Ойбекнинг ўтгандан кейин ҳаммада ватандушлари учун шундай улуг адаби ва улуг инсон бўлиб қолишига шубха қиммаган эдилар... Аммо...

Биринчи муҳаббат

Ойбек 1905 йилнинг 10 январида Тошкентнинг Говкүш мажхаласида дунёга келган. Бу махалла хизроти ўзбек Миллӣ академик драма театри сўнг бикинида, орка кўчада бўлган. Шу ердан Шайхонтохур мадрасасига бўлган ҳудудда унинг қариндош-уруглари яшаган, болалик ва ёшлик йиллари кечган. У шу ҳудуддаги эски мактабда ўқиган. Мактабдаги баҳтили кунларидан бирини эслаб, бундай ёзган:

БИЗ БИЛГАН ВА БИЛМАГАН ОЙБЕК

(Биринчи мақола)

**Ашарақат мин акси шамс
касиғи анвор ул-худо.**
**Ёр аксин майдо кўр,
деб жомдан чиқди садо.**
**Ғайр нақшидин кўнгли
жомсимида бўлса занги ҳам,
Йўқтур, эй соқий,
майи вахҳат масаллик газмудо.**

**Эй, хуш ул майкам,
анга зарф ўлса бир сингон сафол,
Жом лўлур гетинамо,**

Жамишид, ани ичган гадо.

Кўнгли ёришиб, рашван бўлиб кетади, рамзлари, хикматлари, пишик рангдор қофиялари гўё кунглимга тулади. Байтлари ишқий, фалсафиј, чукур мазмунли.

— Навоийнинг ғазаллари ишқий, аммо у Аллоҳнинг ошиғи, шу сабабданким, байтлари пок мухаббатни кўйлади. Ўқий бер, бориб-бориб тушунасан, — дейди домлам. Ҳақиқатан, Навоий менда пок севги яратади. Унинг шеърларини завъ билан, чукур хис билан ўйнайман. Пок мухаббатни, чукур маънони, ёқимли ҳисни илк дафъя Навоийдан ўрганинг...

Шу куни Ойбек қалбига илк мухаббат учунлари тушган эди. Шу муборак учунлар унинг қалбига умрининг сунгиги соニアриягача ёнб, унинг улуг шоир ҳақида шеърлар, достонлар, қисса ва романлар, илмий ва адабий-тандидий маколалар ёншига илҳомлантириб турди. Ҳеч ким улуг Навоий ҳаёти ва ижодиди ўрганиш ҳамда тарғиб қилиш ишига Ойбекдек катта хисса қўшмаган, десак хато бўлмас.

Икки оққушдан бири

Ойбек камбағал оиласида туғилди. У эски мактабни тутгатча, дастлаб Навоий, кейин Наримонов номи билан атalgan таълим олган ва тарбия техникумida ўйни давом этириди ва шу техникуmning ўткоҳонасида яшади. У техникумда ўйиб юрган кезлари шеърлар ҳам ёза бошлади. Ҳатто техникум Янги шаҳардаги бинопардан бирига кўчган кунларда мудир Шоҳид Эсон Мусаев техникумга келган Чўлпонга Ойбекни таништириб, бундай деган:

— Чўлпон, шу кунгача сен ўзбекнинг битта битта шоирни ёдинг. Танишиб кўй, бу йигитнинг исми Муса, ташалуси Ойбек. Сенинг шогирдинг бўлади. Энди ўзбекни ҳақиқи иккита бўлди.

Шу вақтда Ойбек икоди эндиғина куртак ёза бошлаган, лекин шу куртакларнинг ўзиданоқ, Чўлпоннинг "ҳиди" кела бошлаган эди. Техникум талаబалари, ҳатто муаллимлари ҳам "иккинчи" Чўлпоннинг vogоя таётганига шубҳа кимай кўйган эдилар. Шунга қарамал, Ойбек техникумни тутгатча, ўзигури юрган юрганинг ўткоҳонасида яшади. Аристотелис Ибн Сино ёки Берунийн бўлиши мумкин эмас эди. Лекин унутмаслик кераки, марказий осиёлик муттафаккилар Европа ва жаҳон маданиятинига, тадамдуннинг шакланиши ва равнакига ўзларининг салмоқли хиссапарини кўшганлар. Фарғба саҳда килиши ҳам Ойбек бемаънилик деб биларди. Шу билан бирга, бу ҳар иккала маданиятини "Хитой девори" билан ажратиб кўйиш телбалик холос, дер эди.

Ойбекнинг қаламкаши шоирларни ҳам, бизнинг авлод ҳам бу сенсацион воеанни ўшишиб, ҳайратга тушганимиз. Бу хол, назаримизда, "бирақни мухаббат" баҳи ўқиётадек гап эди. Аммо кейин...

Кейин бигза XX асрнинг 10-йилларидан бошлаб истиқолсевар жадидларнинг ўз олдилирга мурдок ҳалқ оммасини ўйтошдан ташархи, кадрлар тайёрлаш масаласига катта ёзтибор бергандлари мазъум бўлди. Ҳали давлат мусассабалири ва корхоналарни идора кила билидиган кадрлар бўлмаган бир вақтда мустакиллик учун кураш майдонларига чиқиш ўзини ўзи тулга тутиб бериш билан баъзардан ёди. Шунинг учун ҳам Тошкентда Мунавvar кори Абдурашидовдан бошлик жадид тараққийтарларни истеъододли ёшларни Германиянинг хорижий мамлакатлар, Москва, Қозон, Уфа, Боку шаҳарларидаги олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшлар орасидан малакали мұхандислар, иктисолилар, врачлар, юристларни тайёрлашни лозим деб билгандар ва шу исха енг шимариб киришганлар. Ойбек шу тараққийтарлар, айниска, улар роҳнинг фасоҳат ва балоғатга мисол бўлса олий ўқув юртларига юбориб, маҳаллий ёшл